

Posudek oponentky magisterské diplomové práce

Autor práce: Alexey Rakhmanov

Název práce: Kategoria „swój-obcy” w polskich tekstach hip-hopowych

Rok: 2020

Vedoucí práce: Mgr. Renata Rusin Dybalska, Ph.D.

1. Formulace cílů a jejich naplnění

Autor se rozhodl analyzovat kategorie „vlastní“ a „cizí“ na příkladu polských hiphopových textů. Téma hip-hopu a textů hiphopových písní se v poslední době stává stále populárnější, což je vidět i na pracích našich studentů. Autor přistoupil k této problematice originálně, zodpovědně a samostatně. Vychází z konceptu jazykového obrazu světa, v návaznosti na něj analyzuje jednotlivé písňové texty s ohledem na kategorie „vlastní“ a „cizí, resp. další podkategorie, které na základě zpracování primárního materiálu vyčleňuje („swój: kraj“, „swój: osoba“, „swoje: ideały życiowe“, „wróg wewnętrzny“, „wróg zewnętrzny“). Rovněž paleta vybraných hudebních skupin a interpretů je dostatečně široká (i co se týče doby vzniku/působení) a reprezentativní. Práce je logicky strukturována, jednotlivé analýzy jsou pečlivě vypracované (byť i zde se, vzhledem k šíři tématu, resp. analyzovaného materiálu najdou místa, která by si zasloužila jisté rozšíření), teoretická část práce je vhodně propojena s analytickou. Cíle práce byly tedy formulovány jasně a logicky, autor jim dostal, byť se samotným způsobem vyčlenění jednotlivých analyzovaných (pod)kategorií lze polemizovat.

2. Klady práce

- Vhodně zvolené téma, které rozsahem odpovídá požadavkům magisterské práce.
- Autor dokáže samostatně shrnout teoretickou problematiku (v tomto případě zejména problematiku jazykového obrazu světa a metod rekonstrukce JOS) a následně ji vhodně aplikovat na primární materiál.
- Jasná a logická struktura práce, pečlivě vedený výklad, v rámci možností (rozsah práce, množství analyzovaného materiálu) poctivé analýzy.
- Autor se snaží sledovat zkoumanou problematiku i v diachronní perspektivě, což přináší zajímavá (např. mezigenerační) srovnání.
- Práce je psána v polštině (byť v tomto konkrétním případě jsou oba nabízející se jazyky, tedy polština a čeština, pro autora ne-mateřskými jazyky), což je třeba ocenit. Drobné nedostatky (gramatické či stylistické) nejsou zásadním problémem.
- Autor je schopen pracovat s adekvátní sekundární literaturou.

3. Nedostatky práce

- V některých místech je jinak přehledný výklad poněkud nejasný – viz např. s. 31–32 a výklad týkající se mládežnického slangu, neologismů apod. (výrazy *dzieciak* či *szaleni*ec jsou slangové? jsou to neologismy?...).
- Nejsem sice vzděláním lingvista, ale přesto mi přijde poněkud nejasné rozdělení podkategorií „wróg wewnętrzny“ a „wróg zewnętrzny“. V rámci obhajoby poprosím o autora o specifikování toho, jak těmto kategoriím rozumět. Co přesně znamená „vnitřní“ a co „vnější“ nepřítel? Je „vnější“ zamýšleno jako „ne-polský“? Lze s takovýmto výkladem polemizovat?

4. Otázky doporučené k rozpravě při obhajobě

1. Při analýzách vychází autor z konstatování: „W przypadku niniejszej pracy ‚swój‘ to to, o czym mówi się w sposób pozytywny.“ Pokud se v analyzovaných textech objevují výrazy s negativní konotací, jsou jaksi automaticky spojovány s (pod)kategorií „cizí“, tedy „nepřítel“? Objevil autor při analýzách např. nějakou formu sebekritiky/vnitřní kritiky (tedy obraz jakéhosi „negativního svého“, proti němuž se hiphopové prostředí kriticky vymezuje)?
2. Osobně mě svým způsobem překvapilo, že se v analyzovaných textech neobjevuje více využití ironie. Může se autor vyjádřit k tomu, do jaké míry hraje ironie v polských hiphopových textech roli (zejména ve vztahu k analyzovaným kategoriím)?

5. Případné další vyjádření

6. Celkové hodnocení a klasifikace

- a) Práce splňuje požadavky standardně kladené na diplomovou práci.
- b) Doporučuji práci k obhajobě.
- c) Navrhuji klasifikaci: výborně.

Datum: 26. srpna 2020

Podpis: